T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı
Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-125-6207 02.04.2021
Konu : Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesine bağlı Kurumlar Vergisi, Damga Vergisi ve Katma Değer Vergisi İstisnası

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketiniz ile … Türkiye Şubesi arasında MEP (Ana İhraç Boru Hattı) Faaliyetleri çerçevesinde İlk Kademe Alt Müteahhit olarak sözleşme akdedildiği, söz konusu sözleşme kapsamında şirketinizin çeşitli dönemlerde Bakü-Tiflis-Ceyhan Hattının (BTC) Türkiye kısmında yapılacak bakım, onarım ve modernizasyon işlerine ilişkin hizmet vereceğinizi belirterek, Ev Sahibi Hükümet Anlaşması kapsamında kurumlar vergisi, damga vergisi, katma değer vergisi istisnalarından yararlanıp yararlanamayacağınız ve söz konusu anlaşmanın "KDV:Sertifikalar" başlıklı 9.8 inci maddesi gereğince BTC Ham Petrol Boru Hattı Projesi çerçevesinde müteahhit olarak görev yapmanız sebebiyle "Katma Değer Vergisi İstisna Belgesi" almanız konusunda görüşümüz talep edilmektedir.

Konuya ilişkin Başkanlığımız açıklamalarına aşağıda yer verilmiştir.

4585 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan *Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Petrolün Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan ve Türkiye Cumhuriyeti Ülkeleri Üzerinden, Bakü-Tiflis-Ceyhan Ana İhraç Boru Hattı Yoluyla Taşınmasına İlişkin Anlaşma'nın (Hükümetlerarası Anlaşma) 2 numaralı ekinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve MEP İştirakçileri Arasında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması (Ev Sahibi Hükümet Anlaşması)* yer almaktadır.

Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın "Vergiler" başlıklı 9 uncu maddesinde vergilemeye ilişkin düzenlemeler yer almakla birlikte söz konusu Anlaşma'nın "Belirli Tanımlar" başlıklı 1 numaralı ekinde aşağıdaki tanımlamalara yer verilmiştir:

"Vergiler", (finansal müeyyideler ve idari cezalar da dâhil olmak üzere) ilgili faiz, ceza ve para cezalarıyla birlikte, Devlet Makamları tarafından konan ya da onlara ödenmesi gereken, mevcut ve gelecekteki vergiler, harçlar, resimler, gümrük vergileri, gümrük resimleri, katkılar, ücretler, vergi meblağları ve diğer benzer yükümlülükler ve "Vergi" yukarıdakilerden herhangi birini ifade etmektedir.

"MEP Faaliyetleri", MEP Sistemiyle ilgili değerlendirme, geliştirme, tasarım, edinme, inşaat, tesis, finansman, sigortalama, mülkiyet, (MEP İştirakçileri ve Taşıtıcılar tarafından Tesisler yoluyla petrolün taşınması dahil) işletim, onarım, değiştirme, bakım, kapasite artırımı, büyütme (tali tesisler dahil) ve koruma ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olup, Ülke içinde (Proje Faaliyetleri olarak) veya Ülke dışında gerçekleştirilen faaliyetlerin tümü demektir.

"MEP İştirakçileri" Devlet Makamları dışında, işbu Anlaşmanın (Proje Anlaşmaları uyarınca MEP İştirakçisi olarak tecdit ve/veya iltihak dahil) bir, daha fazla veya tüm Tarafları ve bunların halefleri ve izin verilen devralanları olup; TPAO Bağlı Kuruluşu (ve onun halefleri ve izin verilen devralanları) Devlet Kuruluşu olup olmadığına (veya daha önce böyle olup

olmadığına) bakılmaksızın bir MEP İştirakçisi sayılacaktır.

"Müteahhit", doğrudan ya da dolaylı olarak, MEP İştirakçilerinin veya Bağlı Kuruluşlarının tamamına veya herhangi birinin faydasına MEP sistemiyle ilgili mal, iş, hizmet ya da teknoloji sağlayan herhangi bir Kişi, ve bu Kişinin halefleri ve izin verilen devralanları anlamındadır. Kavram, böyle mal, iş, hizmet ya da teknoloji sağlayan bir Menfaat Sahibini, MEP İştirakçisinin Bağlı Kuruluşunu, Taşıtıcıyı veya İşletme Şirketini de içerir, fakat MEP İştirakçisini içermez. Kavram, başka bir Kişinin çalışanı olarak rol oynayan bir gerçek kişiyi içermez.

"İlk Kademe Alt Müteahhit", tüm MEP iştirakçileri veya herhangi bir MEP İştirakçisi, bir İnşaat Müteahhidi, bir İşletme Şirketi veya Bire Bir Müteahhitle bir sözleşme veya anlaşma çerçevesinde MEP Faaliyetlerine ilişkin mallar, işler, hizmetler veya teknoloji tedarik eden (Bire Bir Müteahhit dışında) herhangi bir Müteahhit demektir.

Söz konusu Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın 9.8.(i) maddesinde, MEP Faaliyetlerine ilişkin olarak her bir MEP İştirakçisi, İnşaat Müteahhidi, İşletme Şirketi, İlk Kademe Alt Müteahhit veya Taşıtıcıya mal, teknoloji, iş ve hizmet sağlayan her tedarikçinin, bu tedariklerinin KDV'den istisna olduğu hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, aynı Anlaşma'nın 9.8. (ii) maddesinde ise bu kişilere KDV'den istisna olduklarını belgeleyen sertifikanın verileceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, … tarihli başvurunuz üzerine … tarihli ve … sayılı onay yazımız düzenlenmiştir. Söz konusu yazımız elinize ulaştığında, Anlaşma'nın 9.8 inci maddesi uyarınca, KDV İstisna Belgesi düzenlenmesi için bağlı bulunduğunuz vergi dairesine başvuru yapmanız durumunda İlk Kademe Alt Müteahhit statüsünü haiz olan şirketiniz adına bahse konu belge düzenlenebilecektir.

Öte yandan, anılan Anlaşması'nın 9.3.(iii) numaralı bendinde; "*MEP Faaliyetlerine ilişkin olarak (işler veya hizmetler için temin edilen mallar veya teknoloji dahil) işler veya hizmetler için bir Esas Alt Müteahhit olan bir İlk Kademe Alt Müteahhit veya İkinci Kademe Alt Müteahhite yapılan ödemeler üzerinden, ilgili iş veya hizmetlerle ilgili sözleşme veya Anlaşmaya göre, eğer bu tür İlk Kademe Alt Müteahhit veya İkinci Kademe Alt Müteahhitin doğrudan veya dolaylı olarak İnşaat Müteahhidinin, veya Tesislerin tasarım, inşaat, tesis, genişletme, büyütme, bağlantı, tadilat, tahliye veya terk edilmesine ilişkin faaliyetler durumunda MEP İştirakçilerinin tümü veya herhangi birinin veya bir İstisnai İşletme Şirketinin Müteahhidi olması durumunda bu tür İlk Kademe Alt Müteahhit veya İkinci Kademe Alt Müteahhite yapılan ödemeler tutarı (1) iki yüz elli bin Amerikan Dolarına (250.000 USD) (veya sözleşme veya anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek olması durumunda veya (2) bir İlk Kademe Alt Müteahhit veya İkinci Kademe Alt Müteahhit İnşaat Faaliyetleriyle ilgili olanlar dışındaki bir İşletme Şirketi veya MEP İştirakçilerinin doğrudan veya dolaylı bir Müteahhidi ise yüz binAmerikan Dolarına (100.000 USD) (veya sözleşme veya anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek olması durumunda Vergi ödenmek kaydıyla, hiçbir Vergi uygulanmayacaktır."* hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu hüküm uyarınca İlk Kademe Alt Müteahhitlerin yukarıda tanımı verilen vergilerden istisna olabilmeleri için, MEP Faaliyetlerine ilişkin işler veya hizmetleri (işler veya hizmetlerle birlikte sunulan mallar ve teknoloji dahil) Esas Alt Müteahhit sıfatıyla sağlamaları gerekmektedir.

Ayrıca; sağlanacak iş veya hizmetin belirli bir parasal büyüklüğü aşması şartı da aranmakta olup, bu parasal tutara ilişkin olarak ise, iş ve hizmetlerin niteliğine ve kime taahhüt edildiğine göre iki ayrı belirleme söz konusudur.

İlk Kademe Alt Müteahhitlerce, doğrudan veya dolaylı olarak İstisnai İşletme Şirketi veya

MEP İştirakçilerinin herhangi birisine taahhütte bulunulması durumunda;

-"İnşaat faaliyetleri" olarak tanımlanan, Tesislerin tasarım, inşaat, tesis, genişletme, büyütme, bağlantı, tadilat, tahliye veya terk edilmesine ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak yapılan ödeme tutarının iki yüz elli bin Amerikan Dolarına (250.000 USD) (veya sözleşme veya anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek,

-Yukarıda tanımlanan inşaat faaliyetleri dışındaki faaliyetlere ilişkin olarak yapılan ödeme tutarının ise yüz bin Amerikan Dolarına (100.000 USD) (veya sözleşme veya anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek olması gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalarda belirtildiği üzere; MEP Faaliyetleri tanımında yer alan işlerin veya hizmetlerin yapılması ve parasal tutar şartının sağlanması halinde, Esas Alt Müteahhit statüsünü haiz İlk Kademe Alt Müteahhitlere herhangi bir vergi konulmayacak ve bunlara yapılan ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacaktır.

Buna göre, yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde, Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın 9.3.(iii) maddesinde belirtilen ve yukarıda özetlenen koşulların varlığı halinde, üzerine vergi konulamayacağı veya kendilerine yapılan ödemelerden vergi kesilemeyeceği belirtilen mükellefler arasında yer alan İlk Kademe Alt Müteahhit statüsündeki şirketinizin, "Vergiler" tanımına giren vergiler açısından istisnadan yararlanması mümkündür. Sözü edilen tanımın, kurumlar vergisi ve damga vergisini kapsadığı açıktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.
(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.
(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.